

Maria ten hemel opgenomen

St Trudo

15 augustus 2024

Eerste lezing (Openb. 11, 19a; 12, 1. 3-6a.-10ab)

Uit de openbaring van de apostel Johannes

Johannes zag in een visioen de hemel opengaan.
En er verscheen een zwangere vrouw,
in het licht van de zon en de maan,
en op haar hoofd een kroon van twaalf sterren.
Zij hilde van pijn,
omwille van barensweeën.

Toen verscheen ook nog een grote vuurrode draak,
met zeven koppen en tien horens,
en zeven diademen op iedere kop.
Hij veegde een derde van de sterren van de hemel weg,
en wierp die op de aarde.
Hij ging voor de barende vrouw staan
om het kind dat zou geboren worden, onmiddellijk te verslinden.

Er werd een kind geboren, een jongen.
Het kind werd ijlings naar Gods troon gebracht.
En de vrouw vluchtte weg, naar de woestijn,
waar God voor haar zou zorgen.
En er klonk een stem, die riep:
'heden is de redding en de macht
en het koningschap van God tot ons gekomen,
en de tijd van de Redder is aangebroken.'

Tweede lezing (1 Kor 15, 20-27a)

Uit de eerste brief van de apostel Paulus aan de christenen van Korinte

Broeders en zusters,
Jezus Christus was de eerste die opgestaan is uit de dood.
De dood is in de wereld gekomen door een mens, door Adam.
En zoals hij, moeten alle mensen sterven.
Door een andere mens echter, door Jezus Christus,
kunnen we uitzien naar nieuw leven.
Na hem, die de eerste was,
zullen ook zijn volgelingen herleven.
En wanneer het einde aangebroken is,
zullen alle kwade machten vernietigd worden,
en God de Vader zal koning zijn over allen.
Aan alle tegenstand zal hij een einde maken.
En de laatste vijand die vernietigd wordt, is de dood.

Evangelie (Lc., 1, 39-56)

Uit het heilig evangelie van onze heer Jezus Christus volgens Lucas

In die dagen reisde Maria met spoed naar het bergland,
naar een stad van Juda.

Zij ging het huis van Zacharia binnen, en groette haar nicht Elisabeth.

Elisabeth voelde zich vervuld van heilige Geest.

Het kind in haar schoot sprong op.

Ze juichte:

‘Jij bent de meest gezegende van alle vrouwen.

En gezegend is ook de vrucht van je schoot.

Waar heb ik het aan te danken

dat de moeder van de Heer bij mij komt?

Op het moment dat je groet mij in de oren klonk,

sprong het kind van vreugde op in mijn schoot.

Gelukkig dat je op de Heer hebt vertrouwd,

want zo zal in vervulling gaan wat jou vanwege de Heer werd toegezegd.’

Daarop zei Maria:

‘Met heel mijn hart roem ik de Heer,

met al de adem die ik in mij heb

juich ik om God, mijn redder;

want Hij heeft omgezien naar zijn dienares in haar geringheid.

Voortaan prijzen alle generaties mij gelukkig,

want grote dingen heeft de Heer met mij gedaan.

Heilig is zijn naam.

Barmhartig is Hij, voor iedere generatie weer.

Hij heeft de kracht van zijn arm getoond.

Wie zich verheven waanden, heeft Hij uiteengeslagen.

Machthebbers heeft Hij van hun troon gehaald,

aan kleinen gaf Hij de eerste plaats.

Hij gaf rijkelijk aan wie honger had.

Maar rijken stuurde Hij weg met lege handen.

Hij nam het op voor Israël, zijn volk,

zoals hij beloofd had aan Abraham en zijn nageslacht
voor eeuwig.”

Maria bleef nog drie maanden bij Zacharia en Elisabeth;
daarna keerde ze naar huis terug.

Homilie

Z en B,

Hebben jullie zich ooit al eens afgevraagd welke symboliek de Europese vlag in zich draagt, en hoe ze tot stand is gekomen?

Een blauwe vlag met 12 sterren in een cirkel.

Meestal denken we dat de sterren staan voor het aantal landen van de Europese Gemeenschap, zoals de Amerikaanse vlag zoveel sterren telt als er staten zijn.

Maar dat is niet zo.

De vlag dateert trouwens van het begin van de jaren vijftig, op initiatief van de Raad van Europa, nog voor de Europese Gemeenschap was opgericht. Die is in 1958 begonnen met 6 landen, en telt er nu 27.

Het symbool van een cirkel van 12 sterren op een blauwe achtergrond vindt eigenlijk zijn oorsprong in het verhaal uit het boek der Openbaring, dat we zonet in de eerste lezing hebben voorgelezen:

‘Johannes zag in een visioen de hemel opengaan.

En er verscheen een zwangere vrouw,

in het licht van de zon en de maan,

en op haar hoofd een kroon van twaalf sterren.’

Het was een joodse Belg, Paul Lévy, die de opdracht had gekregen een voorstel van Europese vlag uit te werken. Hij had de holocaust overleefd, en was na de oorlog katholiek geworden.

In zijn zoektocht kwam hij terecht bij een Duits-Franse kunstenaar uit Straatsburg, ook een diepgelovige katholiek, Arsène Heitz.

Die verwees hem naar een glasraam in de kathedraal van Straatsburg, dat in de oorlog vernield was geworden, en dat op kosten van de prille Europese instellingen hersteld werd, als symbool van de nieuwe verbondenheid en samenwerking tussen de landen, die mekaar in de oorlog bestreden hadden.

De afbeelding op dat glasraam toonde Maria met op haar hoofd een kroon met 12 sterren.

Jawel, zo uit het verhaal van daarnet gestapt.

De twaalf sterren van de kroon werden op een blauwe achtergrond geplaatst, de kleur van Maria.

Als je nu vraagt naar de betekenis van de blauwe vlag met twaalf sterren, dan wordt gezegd: ‘het getal twaalf staat voor evenwicht en volmaaktheid: 12 uren in een dag, twaalf maanden in een jaar, twaalf goden op de Olympus, twaalf tekenen van de dierenriem. De cirkel verwijst naar de Europese idealen: eenheid, solidariteit, harmonie.’

Het zijn de waarden die geworteld zitten in de oorsprong van de Europese cultuur.

Naar Maria wordt niet meer verwezen. Een beetje begrijpelijk. Want niet alle Europeanen zijn gelovigen, en we leven in een seculiere maatschappij.

Maar zij speelt wel haar inspirerende rol binnen onze Europese cultuur. Vanuit de achtergrond.

En dat is zo typisch voor Maria.
In de evangeliën komt zij nauwelijks aan bod.
En dan nog altijd in een bescheiden en dienstbare rol.
Tot de engel zegde ze: 'mij geschiede naar uw woord.'
Op de bruiloft in Kana: 'doe maar wat hij jullie zeggen zal.'
Ze stond onder het kruis toen Jezus stierf.
Ze bleef bij de apostelen als ze rouwden om zijn afscheid.

Zo was Maria: beschikbaar, luisterend, zich niet opdringend.

Z en B,

Hoewel het symbool van onze Europese cultuur en onze Europese waarden, de Europese vlag haar oorsprong vindt bij de moeder Gods Maria, is ook nu haar betekenis in de achtergrond verdwenen.
Maar laten we hopen en erop vertrouwen dat Europa – zonder haar bij name te noemen – blijft kiezen voor een samenleving naar haar voorbeeld: een samenleving die hooghartige machthebbers van hun troon haalt, die kleinen een betere plaats geeft, die de hand reikt naar wie honger heeft, die barmhartigheid toont telkens weer, zoals we haar hoorden zeggen in het evangelie van daarnet.

Pierre Breyne

Wie wil reageren op deze homilie, kan dit doen via e-mail: pierre.breyne@outlook.com En daar krijg je een antwoord op.